

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับฟาร์มโคนม

ฝึกอบรมหลักสูตร

การพัฒนาฟาร์มโคนมเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
ฟาร์มโคนมและผลผลิตน้ำนมดิบ

จุดประสงค์

มาตรฐานฟาร์มโคนม คือ อะไร

ทำไมต้องทำมาตรฐานฟาร์ม

ทำแล้วจะได้อะไร

ไม่ทำได้ไหม

มาตรฐานฟาร์มโคนม

มาตรฐานสมัครใจ

แต่ถ้าสมัครใจทำ ต้องผ่านการฝึกอบรม

เข้าใจรับรู้ข้อกำหนด

เพื่อปฏิบัติสม่ำเสมอ อย่างเพียงพอ

และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานฟาร์มโคนม คือ อะไร

เข้าใจ “มาตรฐาน”

เรื่องใกล้ตัว

- มาตรฐานความปลอดภัยอาหาร
- มาตรฐานการศึกษา
- มาตรฐานการให้บริการรักษา

มาตรฐาน คือ ความปลอดภัย

มาตรฐาน คือ ไม่หลุดก ไม่โกง

กฎหมาย

ควบคุมความปลอดภัย ป้องกันการทุจริต คัดโกง

1. 180022 ไม้ท่อนกลมเป็นไม้ ไม้จริงผิว
2. 180021 ไม้ท่อนกลมทาสีเรียบ
3. 180001 ทุ่นไม้ท่อนกลมทาสี
4. 180002 ไม้ท่อนกลม

อู่มาตรฐาน มีนโยบายคุณภาพชัดเจน มีขั้นตอนปฏิบัติ
ที่ตรวจสอบได้ เพื่อพัฒนาการให้บริการลูกค้าให้มั่นใจ
พอใจอย่างสม่ำเสมอ

โอกาสของอู่รายย่อย
คือ **เข้าสู่ระบบมาตรฐาน**

ทุกคนต้องการ “มาตรฐาน”

มาตรฐาน คือ คุณภาพ สิ่งที่ดีเพิ่มขึ้น
นอกเหนือจากพื้นฐานกฎหมายบังคับ
มีความสม่ำเสมอ ตรวจสอบได้และ
พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ความต้องการความมั่นใจบริโภคน้ำนม

ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ รักษาคุณภาพ

ก่อนขนส่งสู่การผลิตแปรรูปที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย

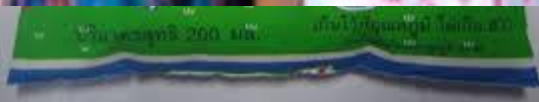
1 มิถุนายน
วันดีมนมโลก

World Milk Day
Thailand 2011

World Milk Day
Thailand 2011

Siamrath news

ย-เตนมาร์ค
พฤษภาคม ๒๕๕๓
ออกอากาศ
๒๕๕๓

เริ่มจาก การเลี้ยงโคนมที่ดี

ผลิตน้ำนมมีคุณภาพ อย่างสม่ำเสมอ ตรวจสอบได้
และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ทำไมต้องทำมาตรฐานฟาร์ม

มาตรฐานฟาร์ม เป็นมาตรฐานสมัครใจ

ความปลอดภัยอาหารเป็นกฎหมายบังคับ

ฟาร์มโคนมมาตรฐาน คุณภาพผลผลิตย่อมเป็นที่น่าเชื่อถือ
กว่าฟาร์มที่ไม่ได้รับการรับรอง

ไม่ได้รับรองมาตรฐาน เลี้ยงสัตว์ได้ ขายผลผลิตได้
เพราะไม่สามารถกล่าวหา ว่าเป็นฟาร์มไม่ดี ผลผลิตอันตราย
แต่ก็อ้างว่า ดีไม่ได้

มาตรฐานสมัครใจ
ทำเพราะความต้องการให้เป็นที่
ยอมรับ

ทำแล้วจะได้อะไร

ฟาร์มมาตรฐาน

- เคลื่อนย้ายสัตว์ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ออกนอกเขตจังหวัด โดยไม่ต้องมีผลตรวจจากห้องปฏิบัติการ
- สหกรณ์รวบรวมนํ้านมโคดิบ กำหนดให้สมาชิกควรได้รับรองมาตรฐานฟาร์ม เพื่อมั่นใจในคุณภาพนํ้านมดิบที่รวบรวมก่อนส่งโรงงานแปรรูป

มาตรฐานฟาร์ม มาตรฐานสากล ทำเพื่อ วัตถุประสงค์คุณภาพ 4 ประการ

สวัสดิภาพ
สัตว์

ผลผลิต
ปลอดภัย

สิ่งแวดล้อม
ปลอดภัย

คน
ปลอดภัย

ไม่ทำได้ไหม

สมควรต้องทำ

จะทำมาตรฐาน

เพื่อให้ได้การรับรองอย่างไร

มาตรฐานสมัครใจ

เมื่อใดยื่นขอ เมื่อนั้น ท่านได้รับการรับรอง

www.clipartof.com • 1208025

ผ่านการฝึกอบรม
ยื่นเอกสารขอการรับรอง

ตรวจประเมิน
แก้ไขข้อบกพร่อง

www.clipartof.com • 1203480

มาตรฐานฟาร์ม : การปฏิบัติ**ที่ดี**ทางการเกษตร
ด้านปศุสัตว์การเลี้ยงโคนม

มาตรฐานฟาร์มเป็นของท่าน

ทำโดยท่าน

เพื่อผลประโยชน์ของท่านเอง

8 องค์ประกอบมาตรฐานฟาร์มโคนม และการผลิตน้ำนมดิบ

1. องค์ประกอบของฟาร์ม
2. การจัดการฟาร์ม
3. อาหาร
4. น้ำ
5. การจัดการสุขภาพสัตว์
6. สุวีถีภาพสัตว์
7. การจัดการสิ่งแวดล้อม
8. บันทึกข้อมูล

9. การจัดการผลผลิตน้ำนมดิบ

ทุกข้อกำหนดให้ปฏิบัติ

จำเป็น และมีประโยชน์ สำหรับฟาร์มโคนม

มาตรฐานฟาร์มเป็นของท่าน

ทำโดยท่าน

เพื่อผลประโยชน์ของท่านเอง

ข้อกำหนดปฏิบัติ

ที่ดีด้านมาตรฐานฟาร์มโคนม

“วัตถุประสงค์คุณภาพชัดเจน”

คือ ผลิตน้ำนมปลอดภัย อย่างสม่ำเสมอ
ตรวจสอบได้ และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1. องค์ประกอบฟาร์ม

1.1 ทำเลที่ตั้ง

1.2 ขนาดพื้นที่

1.3 ลักษณะโรงเรือน

1. องค์ประกอบฟาร์ม : ทำเลที่ตั้งของฟาร์ม

- ห่างไกลโรงงานแหล่งของเสีย (พื้นที่เพาะปลูก)
- ห่างจากศูนย์รวมน้ำนมดิบ ไม่เกิน 20 กิโลเมตร

ติดตั้งที่เพาะปลูก เลี้ยงต่ออย่าฆ่าแมลง

1. องค์ประกอบฟาร์ม : ทำเลที่ตั้งของฟาร์ม

- ได้รับคำยินยอมจาก อบต. ก่อตั้งฟาร์มและเลี้ยงสัตว์
- หรือมีหลักฐานเสียภาษีเลี้ยงสัตว์ต่อหน่วยงานชุมชน

ทำเลที่ตั้ง

มีผลต่อการยื่นขอการรับรองให้ได้มาตรฐานอย่างไร

- หากมีความเสี่ยง ต่ออันตรายต่างๆ ขยะ
สารเคมี ตลาค้าสัตว์ น้ำท่วม
ต้องมีมาตรการป้องกันที่ยอมรับผลได้

ขายที่ เลิก เลี้ยงโค

1. องค์ประกอบฟาร์ม : ขนาดพื้นที่

ทำอย่างไรจึงได้รับการรับรองมาตรฐาน

พื้นที่สัมพันธ์กับจำนวนโคที่เลี้ยง ขนาดของฟาร์มตามกำหนดกรมปศุสัตว์

- ขนาดเล็ก มีแม่โคไม่เกิน 20 ตัว
- ขนาดกลาง มีแม่โคตั้งแต่ 21-100 ตัว
- ขนาดใหญ่ มีแม่โคเกินกว่า 100 ตัวขึ้นไป

พื้นที่เหมาะสมกับจำนวนโค

1. องค์ประกอบฟาร์ม : ขนาดพื้นที่

- 1. พื้นที่พอเหมาะกับจำนวนโค
- - เลี้ยงยืนโรง มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 4 ตรม./ตัว
- - เลี้ยงปล่อย มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 6 ตรม./ตัว
- - เลี้ยงอินทรีย์ พื้นที่แปลงหญ้า 1 ไร่ ต่อโค 1 ตัว

1. องค์ประกอบฟาร์ม : ขนาดพื้นที่

- มีร่มเงาเพียงพอ
- จัดแบ่งพื้นที่เลี้ยง พื้นที่ใช้งาน
 - แยกเลี้ยงตามอายุ ลูกโค โครุ่น โคสาว รอคอด ให้นม
 - มีที่เก็บอาหาร และเวชภัณฑ์ แยกเป็นสัดส่วน
 - มีบริเวณรีดนม ที่ล้างทำความสะอาดและพื้นแห้งง่าย
 - ไม่เป็นที่สะสมของพาหะก่อโรค

1. องค์ประกอบฟาร์ม : โรงเรือนอยู่อาศัย

- พื้นโรงเรือนควรเป็นคอนกรีตยกสูงกว่าระดับดิน ไม่ขัดมัน มีความลาดเอียงป้องกันน้ำขัง
- ****กรณีโรงเรือนพื้นดิน ต้องอัดแน่น ไม้และโคไม้ยื่นจมดิน และมีวิธีกำจัดมูล ไม้ให้สะสม**

พื้นที่โรงเรือนอยู่อาศัย ก่ออันตรายต่อสุขภาพ สัตว์ และผลผลิตน้ำนม

1. องค์ประกอบฟาร์ม : โรงเรือนอยู่อาศัย

- หลังคายกสูงเพียงพอให้อากาศโปร่ง ถ่ายเทได้ดี
- วัสดุที่ใช้ทำโรงเรือน ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อคนและสัตว์ คำนึงถึงความทนทานและดูแลทำความสะอาดง่าย
- แยกคอก แยกรุ่นอายุโค

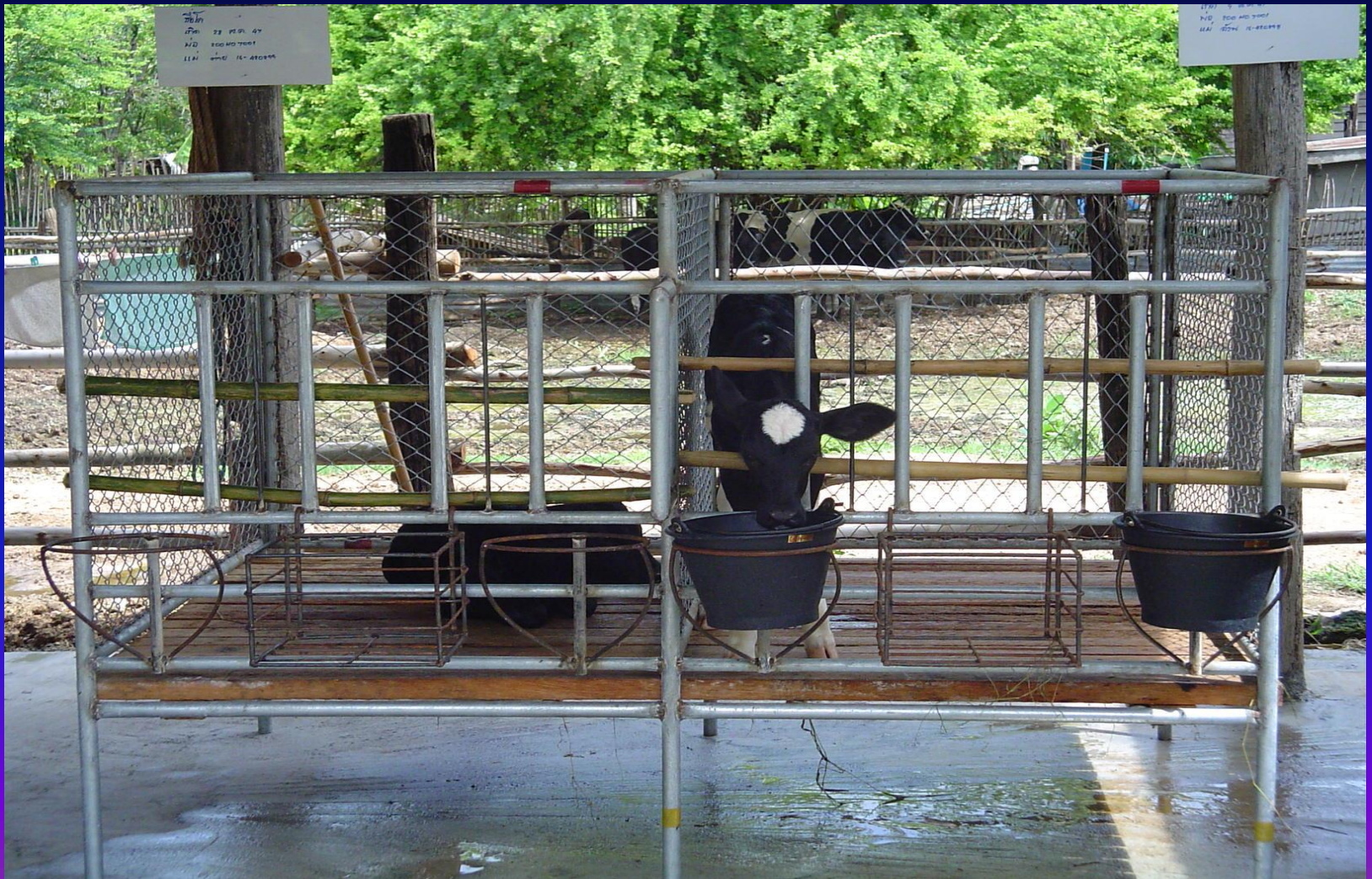
คอกโครูน

คอกโคอนุบาล

คอก หรือ กรง อุนุบาล

คอกพักโค

คอกกรีด

ไม่ควรมีสัตว์เลี้ยงอื่น ในพื้นที่เลี้ยงโคนม
เนื่องจากเป็นพาหะนำเชื้อ หรือพยาธิทางเดินอาหาร

รางอาหารในที่ร่ม รักษาสภาพอาหาร

สภาพอาหารเสื่อมคุณภาพจากแสงแดด

ตรวจสอบความปลอดภัยของวัสดุที่ใช้ทำโรงเรือน

พื้นที่ร่มเงาตามธรรมชาติ แต่ต้องเพียงพอ

ตรวจสอบ ทางระบายน้ำ ไม้ให้แข็ง ลดการเกิดเชื้อ
และมลภาวะกับสิ่งแวดล้อม

สรุป องค์ประกอบของฟาร์ม

- คอกที่อยู่อาศัย ให้โคอยู่สบายที่สุด
- ปลอดภัย
- สะอาด ไม่สะสมมูล เชื้อโรค

2. การจัดการฟาร์ม

2.1. จัดการโรงเรือน

2.2. จัดการคนเลี้ยง

2.3. จัดทำวิธีการเลี้ยง การบ่มขุนตางาน

2.4. จัดทำหลักฐานบันทึก

เพื่อตรวจสอบว่าทำได้

สอดคล้อง เพียงพอ

ให้เกิดคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

January 2009							January 2552																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

2 การจัดการฟาร์ม : ขั้นตอนปฏิบัติงาน

สถิติน้ำนม

วันที่	เดือน มิถุนายน ๒๕๖๓			เดือน กรกฎาคม ๒๕๖๓			เดือน สิงหาคม ๒๕๖๓		
	เช้า	เย็น	รวม	เช้า	เย็น	รวม	เช้า	เย็น	รวม
1	4.1	2.5	6.6	3.2	1.9	5.1	2.1	5.2	7.3
2	3.7	2.4	6.1	1.9	1.2	3.1	1.5	2.7	4.2
3	3.9	2.5	6.4	2.1	1.3	3.4	1.7	2.9	4.6

คู่มือมาตรฐานและก... สำหรับ P-DA

542

การเลี้ยงโคนม

ภาคการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ISBN 974-002-000-5

กรมปศุสัตว์

การเลี้ยงโคนม
คำแนะนำ
การส่งเสริมโคนมสำหรับเกษตรกรรายย่อย

เอกสารประกอบการฝึกอบรม
งานถ่ายทอดเทคโนโลยี
หลักสูตร
การใช้และการบำรุงรักษาอาคารปศุสัตว์

ดำเนินการโดย
ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการบำรุงรักษาที่ 1
สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์
กรมส่งเสริมสหกรณ์

2 การจัดการฟาร์ม : บันทึกปฏิบัติงานฟาร์ม

- บันทึก เพื่อ ประโยชน์ของฟาร์มเอง
- บันทึกแล้วเห็นแนวโน้มก่อนเกิดปัญหา
- บันทึก คือ หลักฐานให้ตรวจประเมินเพื่อ

ตรวจประเมิน 1 วัน ต่อปี
จะมั่นใจว่าปฏิบัติ
ตามมาตรฐานทุกวัน
จากการบันทึก

ได้รับการรับรอง

วันที่	ชื่อ	จุด	จุด	จุด	จุด	จุด	จุด	จุด	จุด
24/1/43	25/1/43	26/1/43	27/1/43	28/1/43	29/1/43	30/1/43	31/1/43	1/2/43	2/2/43
...

บันทึกปริมาณน้ำนม ทุกวัน เข้าเย็น เห็นแนวโน้มเต้านมอักเสบ หรือ ถึงเวลาแห่งนม

สถิติน้ำนม

วันที่	เดือน พฤษภาคม (47)			เดือน มิถุนายน (47)			เดือน กรกฎาคม (47)			เดือน สิงหาคม (47)		
	เช้า	เย็น	รวม	เช้า	เย็น	รวม	เช้า	เย็น	รวม	เช้า	เย็น	รวม
1	41	27.9	68.9	32.7	19.5	52.2	31.7	21.1	52.8	21.2	13.4	35.1
2	39.7	27.9	67.6	32.7	19.6	52.3	29.1	19.2	48.3	21.7	13.4	35.4
3	39.3	23.5	62.8	32.5	21.3	53.8	27.4	17.5	44.9	20.9	13	33.9
4	39	26.2	65.2	30.4	20.9	51.3	23.6	17.8	41.4	20.8	14.3	35.9
5	35.6	29.1	64.7	31.5	21.3	52.8	22.5	18.2	40.7	18.8	13.4	32.2
6	34.4	26	60.4	31.7	17.5	49.2	26.8	15.5	42.3	17.9	13.2	31.1
7	37	28.3	65.3	31.9	18	49.9	27.2	15.3	40.5	16.2	13.2	29.4
8	41.3	27.7	69	29.3	18.3	47.6	27.4	14.2	40	16.9	13.2	30.1
9	39.2	27.9	67.1	32	18.9	45.9	28.8	12.2	42.1	17.7	13.1	30.8
10	38.2	27.1	65.3	26.1	18.8	44.9	25.6	13.3	40.5	16.5	13.2	29.7
11	36.7	27.6	64.3	25.1	18.7	43.8	25.1	14.9	39.7	17.0	13.2	30.8
12	38.4	28.5	66.9	30.5	22.8	53.3	26.8	14.0	39.7	16.9	12.8	29.2
13	35.8	25	60.8	32.6	23	55.6	26.3	12.9	39.8	18.9	11.7	30.6
14	37.5	25.2	62.7	30.8	19.6	50.4	24.6	13.5	39.8	17.9	12.6	30.3
15	38.5	27.7	66.2	28.2	19	47.2	26.3	14.5	40.5	15	10.4	25.4
16	38	24.8	62.8	33.5	27.9	57.4	25.3	13.5	39.8	14	11.8	25.8
17	36.5	29.1	65.6	31.1	23.1	54.2	27.2	14.2	39.5	14.5	10.0	24.5
18	36.1	24.6	60.6	31.1	22.1	53.2	22.6	13.8	36.0	13.8	10.3	26.1
19	34.3	23.9	58.2	31.2	24.1	55.3	22.0	13.8	35.9	14.6	9.8	24.4
20	34.9	23.9	58.8	32.7	19.7	52.4	21.8	13.3	34.3	14.8	9.7	24.5
21	36.2	23.2	60.1	33.3	22.2	55.5	22.1	12.3	35.8	13.4	8.6	22.0
22	34.6	23.5	59.8	29.6	22.8	52.4	22	14	36.5	12.9	10.5	23.4
23	35	21.8	56.8	26.5	19.0	45.5	20.3	14.4	34.5	13.4	10.5	24.2
24	33	22.5	55.8	28.1	19.2	47.3	20.3	14.5	34.8	14.4	11.6	26.0
25	32.6	23.1	55.1	26.4	19.5	45.9	19.3	14.4	33.6	13.5	10.0	23.5
26	33.6	24.5	58.6	25.9	21.7	47.6	20.3	15.3	35.4	13.1	10.5	23.6
27	32.1	23.8	56.3	29	21.7	50.7	20.5	16.1	33.1	12.7	10.1	22.8
28	32.5	20.7	53.7	29.8	22.8	52.6	20	12.8	33.3	13.7	9.9	23.6
29	35	22.2	54.4	30.5	20.2	50.7	23	14.2	33.2	14.1	9.1	23.9
30	32.2	21.3	53.5	30.5	20.2	50.7	21.9	13.7	36.7	13.6	9.2	22.8
31	31.9	22.2	54.1	30.5	20.8	51.3	26.3	13.1	35.0	13.3		

บันทึกบุคคลเข้า-ออกฟาร์ม : คนเข้าออกทุกวัน โอกาสเสี่ยงนำเชื้อจากภายนอกเข้าฟาร์ม

บันทึกประวัติบุคลากร

ชื่อ ทศพร พงษ์ สกุล วิจิตร เลข ๑๑๕ ตำแหน่ง เจ้ารถฟาร์ม

วันเริ่มทำงาน	การศึกษา	เชื้อที่ขอยืม	สถานที่ขอยืม	วันที่ขอยืม	จำนวน
2/4/5	ม.3	คอเสื้อ/โดนมวัว	ศูนย์วิจัยชีววิทยาสัตว์ สัตวบาล	18 มิ.ย. - 31 มิ.ย. 45	17 ชิ้น
		นมผงนมวัว/นม/คอเสื้อวัว	ศูนย์วิจัยชีววิทยาสัตว์ สัตวบาล	24 ก.ย. 46	1
		นมผงวัวและนมวัวไรต์ 4% 1 ลิตร	ศูนย์วิจัยชีววิทยาสัตว์ สัตวบาล	26 พ.ค. 46	1
		คอเสื้อวัว/นมวัว	ศูนย์วิจัยชีววิทยาสัตว์ สัตวบาล	8 มิ.ย. 47	1

3 35.4
4 32.2
3.9 21.
13.2 25
13.2 2
13.1
5 13.2
0 13.2
9 12
8 9 11
17 7
15
5 14
5 14
0 15
3.9
34.3
35.
36
3
5
4
6
15

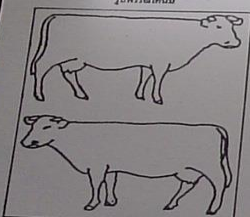
เลข

๑๑๑
๔๗

บันทึกประจำตัวโคนม : วันผสม วันคลอด

เห็นแนวโน้มปัญหาในระบบสืบพันธุ์

รูปพรรณโคนม

ม.ท. 1 (เจ้าของฟาร์ม) รหัส/ชื่อผู้จดทะเบียน _____
 ณ วันที่ 1 / 7 / 26 เปลี่ยนเจ้าของ
 จากทะเบียนฟาร์มเลขที่ [] [] [] [] [] [] [] [] [] []

บัตรประจำตัวโคนม

ศูนย์วิจัยฯ/จังหวัด _____ อำเภอ _____ ตำบล _____
 ชื่อเจ้าของ _____ ที่อยู่ _____ ทะเบียนฟาร์มเลขที่ _____
 ชื่อโค _____ หมายเลข _____ พันธุ์ _____ วันเกิด _____
 หมายเลขท่อ _____ พันธุ์ _____ หมายเลขแม่ _____ พันธุ์ _____
 หมายเลขคา _____ พันธุ์ _____ หมายเลขฮาย _____ พันธุ์ _____
 ตัวเป็นแม่โคและเคยมีลูกแล้วให้ลูกตัวที่ 4 วันคลอด 20 / 7 / 469 หมายเลขท่อที่ใช้ผสม _____

ประวัติการผสมพันธุ์				ประวัติการให้น้ำนม				หมายเหตุ								
ผสมครั้งที่ 1		ผสมครั้งที่ 2		ผสมครั้งที่ 3		ผสมครั้งที่ 4		ถูก ตัวที่	วันคลอด	ชื่อหมายเลข ลูก	เพศ	ระยะโต (วัน)	น้ำหนัก/วัน (กก.)	น้ำหนักตลอดระยะ การให้น้ำนม (กก.)		
วันผสม ท่อพันธุ์	วันผสม เจาะวันที่	วันผสม ท่อพันธุ์	วันผสม เจาะวันที่	วันผสม ท่อพันธุ์	วันผสม เจาะวันที่	วันผสม ท่อพันธุ์	วันผสม เจาะวันที่									
8-11-26 8nc/4b/48	04.6.2021															15.9.47

บันทึกข้อมูลการฉีดวัคซีน การถ่ายพยาธิและสนเขา

บันทึกข้อมูลการฉีดวัคซีน การถ่ายพยาธิและการสนเขา

นางสาวพรพรรณ

ลำดับที่	ชื่อโค	เบอร์โค	การฉีดวัคซีน		การถ่ายพยาธิ		การสนเขา	
			วันที่ฉีดวัคซีน	ชนิดของวัคซีน	วันที่ถ่ายพยาธิ	ชนิดหรือชื่อยาถ่ายพยาธิ	วันที่สนเขา	วิธีสนเขา
1	หมี	16-372294	2.7.47	FMD	20-9.47	โอดีเม็ค		
2	หมี	SM 43016	2.7.47	FMD	16-6.47	โอดีเม็ค		
3	ลูกหมี	16-464555	2.7.47	FMD	10.12.46	โอดีเม็ค	15.9.46	ฉีดตามวิธี
4	ลูกหมี (ในคอก)	16-380314	2.7.47	FMD	1.3.47	โอดีเม็ค		
5	ลูกหมี	16461456	2.7.47	FMD	20.5.47	โอดีเม็ค		
6	ลูกหมี (ในคอก)	๑๖๑๑๐๕๑	๑.๗.๔๗	FMD	๑๐.๑.๔๗	โอดีเม็ค		
๗	ลูกหมี	164๗๓46๗	๒.๗.๔๗	FMD	๓๐-๙.๔๖	โอดีเม็ค		
8	ลูกหมี	1645๗49๐	๒.๗.๔๗	FMD	๑๐.๑๒.๔๖	โอดีเม็ค	๑๐.๓.๔๖	ฉีดตามวิธี
9	ลูกหมี	16464554	๒.๗.๔๗	FMD	๑๐.๑๒.๔๖	โอดีเม็ค	๑๕.๙.๔๖	ฉีดตามวิธี

MY SWEET
HEART

สมุดตราจกทอง

สมุดลูกเกิด

อัมพรพรหม

สมุดสรุปข้อสอบ
(50)

J-K-I
Home

MY SWEET
HEART

สมุดผสมภาษา

Gold Home
50 sheets

Gold Home
20 sheets

2 การจัดการฟาร์ม : จัดการโรงเรือน

- กำหนดวิธีการ ทำให้มั่นใจว่า พื้นคอกพักสะอาด แห้ง ไม่มีมูลสะสม รวมถึงพื้นที่ปฏิบัติงาน รางน้ำ รางอาหาร

2 การจัดการฟาร์ม : จัดการโรงเรือน

กำหนดวิธีการ และเวลา ดูแลความสะอาด **พื้นที่ฟาร์ม**
เช่น ตัดหญ้า กำจัดวัชพืช ขยะ มูลที่ออกจากคอก
และกำจัดหนู สัตว์พาหะอื่นๆ

จัดการพื้นที่รอบ ฟาร์ม

ป้องกันอาณาเขต ฟาร์ม

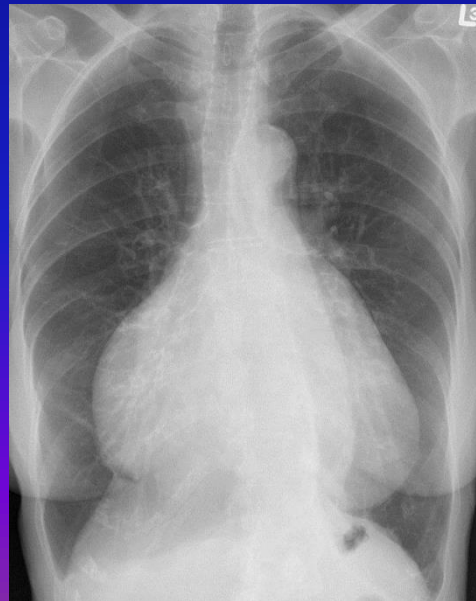

มีบริเวณทิ้ง และกำจัดขยะ

2 การจัดการฟาร์ม : จัดการบุคคลากร

- มีคนเลี้ยงเพียงพอกับจำนวนโค
- คนเลี้ยง รู้จักหน้าที่ **เลี้ยงโคเป็น** มีความสามารถเป็นปัจจุบัน
- **คนเลี้ยงแข็งแรง** **ไม่นำโรคสู่โคนม** ควรตรวจสุขภาพทุกปี

บุคลากร มีสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์ม :

ใบสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม

เพื่อ ดูแลอนุญาตมอบหมายการใช้ยา การทำวัคซีน

โลกยุคหลังการใช้ยาปฏิชีวนะ

- ยุคแห่งเชอโคอียา
- กลับไปใช้สารธรรมชาติ สมุนไพร
- หลักการเพิ่มเชื้อจุลินทรีย์เข้าดิน
(น้ำหมัก นมเปรี้ยว โยเกิร์ต)

สาเหตุเชื่อดื้อยาในประเทศไทย

คือ

การเลี้ยงและใช้ยาในปศุสัตว์

อย่างขาดความรู้

และความรับผิดชอบ

3. การจัดการด้านอาหารสัตว์

3. การจัดการด้านอาหารสัตว์

ต้องการอาหารที่ให้นมปริมาณมากๆ

อาหารต้องไม่มีผลต่อสุขภาพ
และสารตกค้างในผลผลิตน้ำนม

อาหารชั้น เพื่อ องค์กรประกอบคุณภาพน้ำนม

ได้รับอาหารชั้นเพียงพอ

3. การจัดการด้านอาหารสัตว์

ธรรมชาติโคเปลี่ยนพืช(อาหารหยาบ หญ้าสด)
เป็นโปรตีนสร้างน้ำนมได้

- แหล่งอาหารชั้นที่เชื่อถือได้ ควรได้รับอนุญาตตาม
กฎหมายควบคุมผลิตอาหารสัตว์
- โคนมอินทรีย์ ต้องมีหลักฐานรับรองอาหารสัตว์อินทรีย์
หรือแหล่งปลูกพืชอาหารสัตว์อินทรีย์

อาหาร หยาบ หญ้า ฟาง แห้ง
คุณค่าทางโภชนาการ น้อยกว่าหญ้าสด

3. การจัดการด้านอาหารสัตว์

ขนส่งอาหารสัตว์สู่ฟาร์ม คือ โอกาสนำเชื้อโรค

- มีขั้นตอนกำจัดเชื้อโรคขนส่งและภาชนะบรรจุอาหาร
- มีขั้นตอนตรวจสอบอาหาร: ใหม่ สะอาด แห้ง ไม่มีรา ภาชนะบรรจุกันความชื้น ไม่เคยบรรจุวัสดุมีพิษ
- รถขนส่งอาหารสู่ฟาร์ม สามารถรักษาสภาพอาหารตลอดการขนส่ง

3. การจัดการด้านอาหารสัตว์

- มีห้องเก็บอาหารสะอาด และมีที่รอง อาหารไม่ให้ชื้น
- วางเหยื่อกำจัดหนูบริเวณเก็บอาหารสัตว์

เจ้าหน้าที่ผู้เก็บอาหาร
ตรวจสอบก่อนให้การรับรอง
เพื่อตรวจการปนเปื้อน
ของสารต้องห้ามหรือยาสัตว์

ไม้วางอาหารบนพื้น

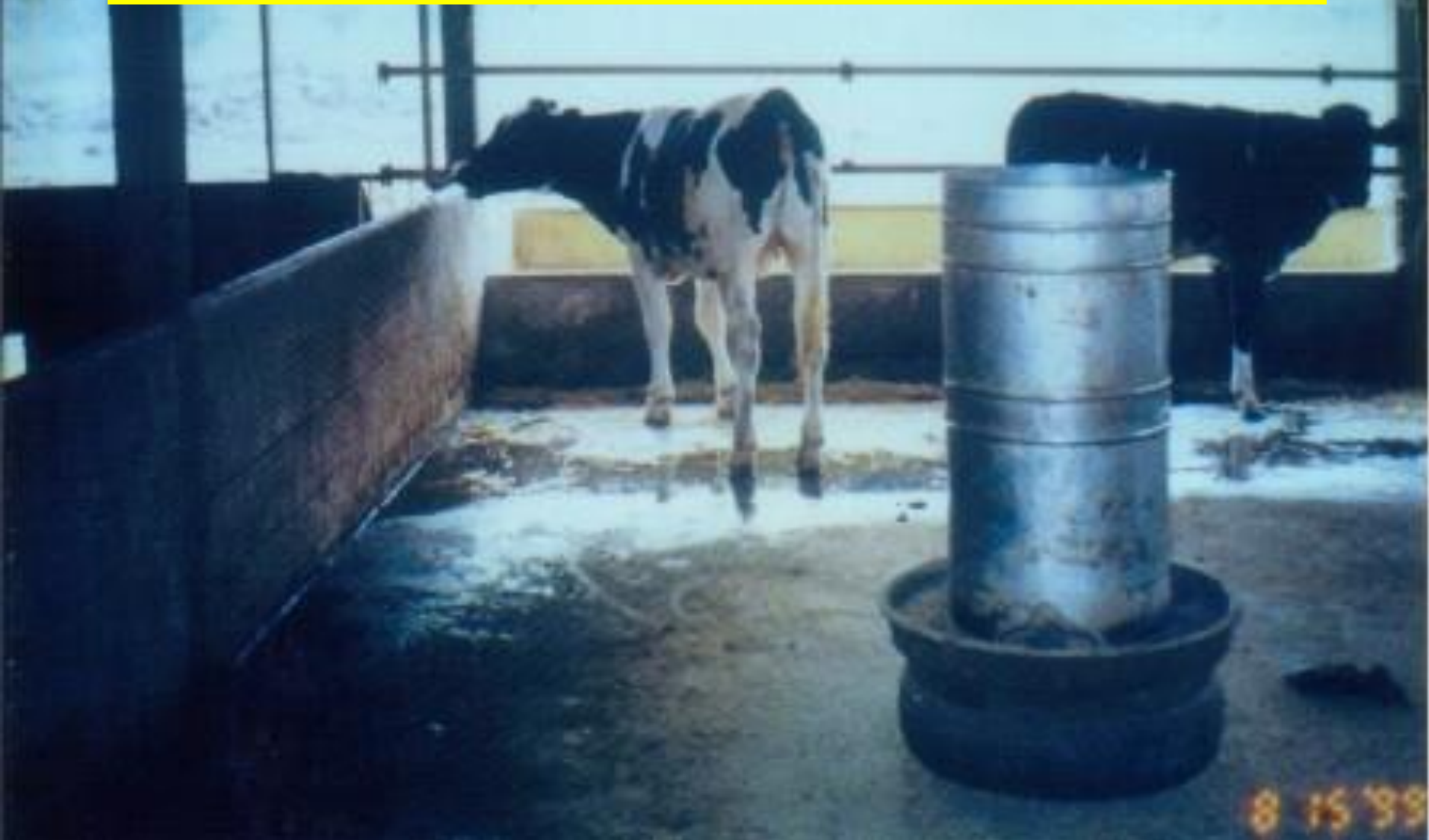
ลดความชื้น ความสูญเสียของอาหารอุ้งล่าง

โรงเก็บอาหารที่กั้น นก หรือ หนู พาหะนำโรค

รางอาหาร ภาชนะอาหาร ล้างทำความสะอาดเสมอ

4. การจัดการให้น้ำ

- ที่ให้น้ำ รางน้ำ บ่อให้น้ำ อยู่ในบริเวณที่กันแดดได้
- ปริมาณน้ำที่เพียงพอ **กินได้อิสระทั้งวัน** มีผลต่อปริมาณน้ำนมทั้ง

การกินน้ำ ช่วยระบายความร้อนในช่วงบ่าย

กำหนดวิธีทำความสะอาดภาชนะใส่น้ำอย่าง สม่ำเสมอ

มั่งใจคุณภาพน้ำ มาจากแหล่งที่สะอาด ไม่ปนเปื้อน
หรือส่งตรวจห้องปฏิบัติการ กรณีที่สงสัยว่ามีความเสี่ยง

5. การจัดการด้านสุขภาพสัตว์

3.1. ป้องกันและควบคุมโรคระบาด

3.2. รักษาหากเจ็บป่วย

การป้องกันและควบคุมโรคระบาด

• กันเชื้อเข้าฟาร์ม

- บ่อจุ่มน้ำยามาเชือกก่อนเข้าพื้นที่เลี้ยงสัตว์
- เครื่องพ่นยามาเชือรถก่อนเข้าบริเวณฟาร์ม

บ่อจุ่มล้อรถก่อนเข้าฟาร์ม
เปลี่ยนน้ำยาฆ่าสาหร่าย

ข้อควรระวัง : ผู้เลี้ยงสัตว์ปลอดภัย
จากสารเคมีใดๆที่ใช้ในฟาร์ม

การเปลี่ยน สวมรองเท้าที่ใช้เฉพาะในพื้นที่เลี้ยงสัตว์

ต้องมีวิธีล้าง

ทำความสะอาดรองเท้า

บ่อจุ่มน้ำยาฆ่าเชื้อก่อนเข้าฟาร์ม: ต้องมีวิธีให้มั่นใจว่า ผู้เข้าฟาร์มจุ่มเท้าก่อนเข้าฟาร์มจริง

ต้องมีวิธีให้มั่นใจว่า น้ำยาที่ใช้ กำจัดเชื้อที่รองเท้าได้จริง

ตัวอย่างแผนป้องกันและควบคุมโรค

- กำหนดเวลาให้วัคซีน ยาถ่ายพยาธิภายใน ภายนอก
- ตรวจหาโรควัณโรค และแท้งติดต่อประจำปี
- ตรวจประเมินขนาด น้ำหนัก และ ตัดแต่งกีบโค
- **พ่นน้ำยาฆ่าเชื้อ ทำความสะอาดในคอก และพื้น
โรงรีดนมเดือนละครั้ง**

การป้องกันและควบคุมโรคระบาด

สร้างภูมิคุ้มกันให้โคนม

- วัคซีนป้องกันปากเท้าเปื่อย
- หลักการเพิ่มเชื้อเข้าถิ่น น้ำหมัก โปรไบโอติก
- ฆ่าเชื้อด้วยสมุนไพรไม่มีผลกระทบกับการย่อยอาหาร เช่น สาบเสือ ฟ้ายะลวยโจร กระเพรา ใบเตย
ว่านฮก

การบำบัดรักษาเมื่อเจ็บป่วย

ใช้ยาโดยผู้ได้รับมอบหมายจากสัตวแพทย์คุมฟาร์ม

ใช้ยาที่สัตวแพทย์คุมฟาร์มอนุญาตให้ใช้

ตู้เก็บเวชภัณฑ์ ที่สามารถรักษาสภาพ คุณภาพของยา

ทดสอบวัคซีนโรค
สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ
ใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

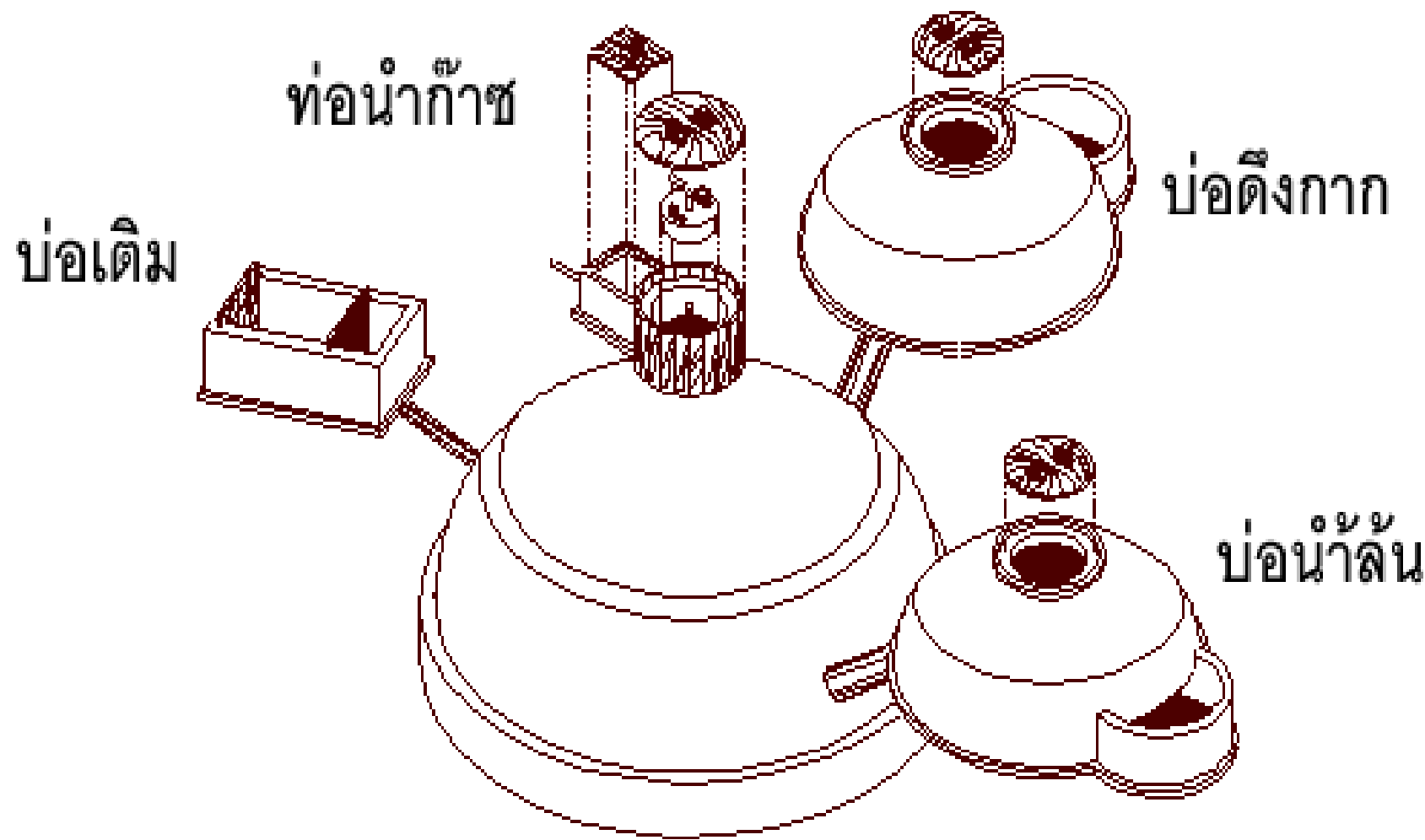
A man in a blue short-sleeved shirt is leaning over a wooden fence, examining a cow. He is holding a small object, possibly a sample or a tool, near the cow's head. The setting appears to be a stable or a farm. The background is slightly blurred, showing more of the stable structure.

เก็บตัวอย่างเลือด
ตรวจทดสอบการติดเชื้อโรค

6. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม: มวล

- ไม่ปล่อยน้ำเสีย(น้ำล้างพื้นคอกมูลสัตว์)ออกจากฟาร์มทันที โดยไม่มีบ่อพัก
- ปล่อยน้ำเสียโดยไม่ผ่านบ่อพักในแปลงหญ้าของฟาร์มได้
- หากเป็นไปได้ ควรพิจารณา นำน้ำเสียมาทำให้เกิดประโยชน์ เช่นผลิตแก๊สชีวภาพ
- น้ำที่ปล่อยสู่สิ่งแวดล้อม ต้อง
คุณภาพชีวิตผู้อื่น

Transmittal Form
Serial 1101

THAI VSFF
บริษัท ไทย VSFF จำกัด

ลุงสมิย สว่างมา กับการทำหลุมสำหรับวางถุงแก๊สพีวีซี

ลุงสมิยนำใบปึกเขาไปมีเครื่องปั๊มลมช่วยการปั่นลมเข้าสู่อุปกรณ์ ตัวรถใช้มอเตอร์ไซค์แต่ง

6. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม: ซาก

7. สวัสดิภาพสัตว์

- ปราศจากความหิวกระหาย
- มีที่อยู่ปลอดภัย อยู่สบาย
- แสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติ
- ได้รับการดูแลรักษา ปราศจากการทารุณกรรม

8. บันทึกลง

- เพื่อเป็นหลักฐานว่า ปฏิบัติตามที่กำหนดอย่างสอดคล้อง เพียงพอกับคุณภาพที่ต้องการ และ สม่่าเสมอ
- เก็บรักษาบันทึกสามปี

9. การผลิตน้ำนมดิบ การเก็บรักษา และการขนส่งน้ำนมดิบ

สุขลักษณะที่ดีของการรีดนม

- รีดนมถูกหลักวิธี
- ความสะอาด สุขภาพผู้รีด
- สถานที่รีด โรงรีดนมสะอาด
- ทำความสะอาดโค เตรียมโคก่อนรีด
- ตรวจสอบสภาพน้ำนมก่อนรีดเพื่อส่งขาย

คนรีดนม

- มีความรู้ ฝึกปฏิบัติ เข้าใจวิธีรีด วิธีใช้เครื่องมือ
- แต่งกายสะอาด มีชุดที่ใช้เฉพาะการรีดนม หรือสวมผ้ากันเปื้อนเสมอ
- หลีกเลี่ยงการรีดนมหากเจ็บป่วย ใจ มีน้ำมูก หรือ บาดแผลที่มือ
- ควรสวมผ้าปิดจมูก

www.TourismThailand.org

สถานที่รีดนม

- ล้างทำความสะอาดหลังการรีดนม
และปล่อยให้พื้นแห้งก่อนการรีดนมเสมอ
- ผสมคลอรีนฉีดล้างพื้นสม่ำเสมอ
- คลอรีน ฆ่าเชื้อได้ดี สลายตัวเร็ว ไม่ตกค้างก่ออันตราย

อุปกรณ์รีดนม เก็บน้ำนม

- ดำเนินการทำความสะอาดหลังการรีดนม
แช่คลอรีนอย่างน้อย 20 นาที ตากแห้งก่อนใช้เสมอ
- ตรวจสอบเครื่องรีดนมให้
อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี
- ศึกษาวิธีการใช้ ระบบการทำงาน

การเก็บและทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ

เตรียมโคนมก่อนรีดนม

- ล้างทำความสะอาดตัวโค
- เช็ดเต้านม ด้วยผ้าจุ่มคลอรีน แยกผ้าแต่ละตัว
- รีดน้ำนมออกจากเต้า ตรวจสอบดูลักษณะน้ำนม ด้วยตาเปล่าหรือชุดทดสอบ เพื่องดส่งนม

อุปกรณ์สะอาด : ผ้าเช็ดเท้ามรายตัว ลดการแพร่เชื้อ

ตรวจสอบสภาพน้ำนมก่อนรีดเก็บส่งนม

ขนส่งน้ำนมดิบ

ส่งนมภายหลังรีดให้ถึงศูนย์รวมนมเร็วที่สุด
ควรจัดการให้ได้ภายใน 1 ชั่วโมง เพราะเชื้อ
แบคทีเรียมรณยานม เพิ่มขึ้นเท่าตัว ประมาณทุก
15 นาที

สรุป มาตรฐานฟาร์ม

เป็นของท่าน โดยท่าน เพื่อประโยชน์ของท่าน

กัญญา อาษายุทธ สำนักงานปศุสัตว์เขต 1